



BERGEN
KOMMUNE

ÅRSPLAN 2023 – 2024



MARKEN BARNEHAGE



Forord

Barnehagene i Bergen kommune utarbeider sine årsplaner i samsvar med kravene til årsplan slik de er beskrevet i barnehageloven og forskrifter. Ny rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver trådte i kraft fra 1.august 2017 og er en forskrift til barnehageloven.

Kvalitetsutviklingsplanen for kommunale barnehager 2018-2021 (23)

«Sammen for kvalitet – lek og læring» beskriver eiers lokale tilpasninger til rammeplanen og prioriteringer for gjeldende periode.

Hovedsatsningsområdet i kvalitetsutviklingsplanen er «Grunnlag for livslang læring i det 21. århundre». Planhierarkiet er synliggjort i modellen.

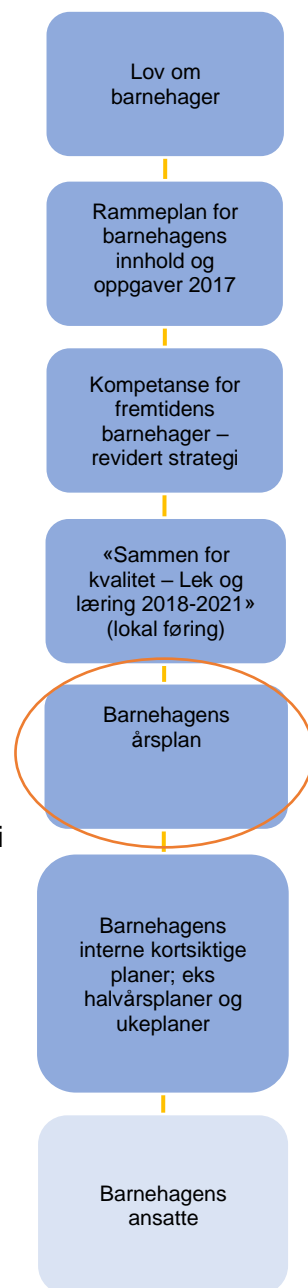
Årsplanverket til de kommunale barnehagene i Bergen kommune er delt i to:

- **Del en** beskriver mål og aktiviteter for årets satsinger og gir informasjon om hvordan disse følges opp, dokumenteres og vurderes. Årsplanen del en har et tidsperspektiv på 1 år og følger barnehageåret.
- **Del to** beskriver barnehagens satsninger og arbeid på et mer grunnleggende og generelt nivå. Årsplanens del to inneholder informasjon om hvordan barnehagen vil arbeide med danning gjennom omsorg, lek og læring for å fremme barns allsidige utvikling i samarbeid og forståelse med barns hjem. Videre redegjør barnehagen for hvordan det arbeides med progresjon i barnas pedagogiske tilbud gjennom hele barnehageløpet.

Som barnehageeier er vi ansvarlig for at barn i våre barnehager får en god start på et livslangt læringsløp. Godt planleggingsarbeid gjennom felles planmaler er utgangspunkt for utnyttelse av kollektiv kapasitet. Årsplanen utarbeides i samarbeid mellom barnehagens ansatte, barn og foreldre og danner grunnlag for pedagogisk innhold, aktiviteter og samhandling gjennom året. Årsplanen er et arbeidsredskap for personalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser. Årsplanen gir informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid til myndighetsnivåene, barnehagens samarbeidspartnere og andre interesserte.

BERGEN KOMMUNE

Etat for barnehage



Innhold

Visjon og mål	5
Visjon – En mangfoldig barnehage av høy kvalitet for alle barn	5
Verdier	5
Mål	5
1.0 Barnehagens innledning	6
1.1 Struktur og organisering	6
1.2 Metodevalg	7
1.3 Kjerneverdier	9
1.3.1 Ser barnet	9
1.3.2 Varme	9
1.3.3 Inkluderende	9
2.0 Livsmestring for det 21. århundre	10
– medvirkende barn i lek og læring	10
2.1 Tilknytning	10
2.2 Lek	11
2.3 Læring	12
2.4 Barns medvirkning	13
2.5 Vennskap og felleskap	14
2.6 Mangfold	15
3.0 Barnehagens tema/prosjekt	16
3.1 Fagområder	16
3.1.1 Språk som basiskompetanse	17
3.1.2 Matematisk kompetanse	17
3.2 Digitale verktøy	18
4.0 Barnehagen som lærende organisasjon	20
4.1 Barnehagens utviklingsarbeid	20
4.2 Dokumentasjon, vurdering og oppfølging	21
4.2.1 Dokumentasjon	21
4.2.2 Vurdering	21
4.2.3 Oppfølging	21
4.3 Barn og foreldres medvirkning i utviklingsarbeidet	22
I. Barnesyn og lærings syn	23
II. Pedagogisk relasjonskompetanse	25

III.	Danning gjennom omsorg, lek og læring	26
IV.	Progresjon i barnehagens pedagogiske innhold	28
V.	Overganger	29
a.	Tilvenning i barnehagen	29
b.	Overganger og sammenheng innad i barnehagen	29
c.	Samarbeid og sammenheng med skolen	30
VI.	Foreldremedvirkning	31
VII.	Bærekraftig utvikling	32
VIII.	Psykososialt barnehagemiljø	33
IX.	Barns seksuelle helse	34



Visjon og mål



Visjon – En mangfoldig barnehage av høy kvalitet for alle barn

I en mangfoldig barnehage av høy kvalitet skal barn få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter med utgangspunkt i egne forutsetninger og interesser.

Verdier

Det er utviklet et verdigrunnlag som skal sikre det enkelte barn trygghet, læring og utvikling i hverdagen. Verdigrunnlaget består av *varme, ser barnet og inkluderende*. Verdiene gir retning for det pedagogiske arbeidet og samhandlingen med barn og foresatte. Barnehagene beskriver i kapittel 1 hva de legger i disse verdiene.

Mål

Bergen kommune ønsker som eier å gi retning for de kommunale barnehagene gjennom målsettingen:

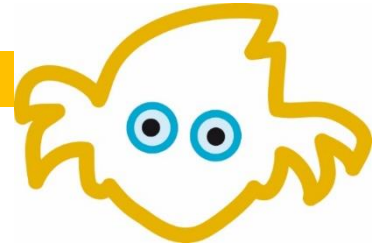
Livsmestring for det 21. århundre – medvirkende barn i lek og læring

Grunnlaget for trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd legges i tidlig barndom og barnehagen har en sentral plass i dette. Livsmestring handler også om å møte motstand, håndtere utfordringer og være utholdende. Våre barnehager skal kjennetegnes ved at barnet:

- Opplever vennskap og fellesskap
- Erfarer trygghet og tilknytning til personalet
- Opplever spenning og glede i variert lek
- Er aktivt og medskapende i lek og læring
- Bruker sin kreativitet og søker utfordringer i lek og læring
- Blir møtt på sine uttrykk, sin undring og utforskertrang
- Opplever en barndom preget av mangfold, likeverd og respekt
- Utvikler sin språkkompetanse og sin matematiske kompetanse



1.0 Barnehagens innledning



Vår *PROFIL*:

**Nærhet til det enkelte barn og familie*

**Språk og kultur i et mangfoldig fellesskap*

Velkommen til et nytt barnehageår!

Her er Marken barnehages årsplan for barnehageåret 2023-2024.

Her kan du lese om våre satsinger for det kommende barnehageåret, og hvor vi vil ha vårt fokus. God lesning!

1.1 Struktur og organisering

Marken barnehage er en «liten og nær» barnehage med en personlig atmosfære. Vi er delt inn i to avdelinger. Avdelingene er i hver sin etasje og har forskjellige aktiviteter. Barn og personale har fokus på god kommunikasjon og tett samarbeid. Hver avdeling har sin egen dagsrytme og ukeplan, tilpasset barnas behov og alder.

I første etasje finner du avdeling Nivlheim. Her er det 18 barn i alderen 3-6 år. Her arbeider 3 faste ansatte i 100 % stillinger. Det er pedagogisk leder, og to barne- og ungdomsarbeidere.

I andre etasje er avdeling Muspelheim med 9-10 barn i alderen 0-4 år. Her arbeider også 3 faste ansatte. Det er en pedagogisk leder i 100 % stilling, en barnehagelærer i 100 % stilling og en barne- og ungdomsarbeider i 100 %.

I tillegg kan vi ha lærlinger som er tilknyttet barnehagen. Du vil også treffe barnehagelærer- studenter fra Høyskolen på Vestlandet noen uker hver høst og hver vår.

Barnehagen har et rikt og flerkulturelt miljø. Barn fra flere nasjoner møtes i et mangfoldig fellesskap, der barns lek og utvikling av språk og sosial kompetanse er vår viktigste prioritering.

Grunnet vår høye andel to-språklige barn i barnegruppen, har vi i tillegg en ekstra pedagog tilknyttet barnehagen.

Ekstra pedagog deltar i et migrasjons pedagogisk samarbeid med andre barnehager. Her kan hun formidle vårt arbeid og våre metoder til andre, samtidig som vi får anledning til faglig fornyelse og erfaringsutveksling.

1.2 Metodevalg

Kvaliteten på den pedagogiske relasjonskompetansen er avhengig av de ansattes bevisste holdninger og virkeliggjøres gjennom deres handlinger i møte med barna. I vår nordiske barnehagetradisjon har vi et helhetlig syn på læring som gjennomsyrrer barnehagedagen. Gjennom et langt barnehageliv har flere teoretikere påvirket våre holdninger. Vår pedagogiske plattform er i dag basert på kommunikasjon og samspillsorienterte teorier der kompetanse om barnet som selvstendig subjekt og barns medvirkning er helt sentralt.

Vårt personale har gjennom flere år opparbeidet en høy kompetanse innen det flerkulturelle feltet. Vi vektlegger å skape gode fellesskapsopplevelser der det er plass til mangfold og variasjon.

Videre har vi et stort fokus på å skape et godt språkstimulerende miljø for det enkelte barn.

Vi har valgt temaet «Hjertebank for jorden og barnas fremtid» som en ramme for vårt arbeid innen feltet fellesskap og språklig

utvikling. I Marken barnehage er prosjektarbeid en viktig metode for dette arbeidet.

Hvert år velger vi tema som passer/ hører hjemme innenfor denne rammen.

Gjennom året som har gått har prosjektarbeid vært knyttet til «Humle Brumle på nye eventyr». Dette barnehageåret vil livsmestring og bærekraft være rammen for prosjektarbeidet!

Gjennom «Hjertebank for jorden og barnas fremtid» vil vi legge til rette for fellesopplevelser og inspirasjon. Metoden er å se, være i det, bruke sansene for å bearbeide inntrykk og uttrykk. I barnehagen forsterker vi opplevelser gjennom språklig bearbeidelse, kreativ utfoldelse og musikk.

I arbeidet skal vi legge vekt på å



- Løfte frem og styrke barnas uttrykk og kommunikasjon
- Legge vekt på og vise mangfoldet i barnegruppen
- Skape gode fellesskapsopplevelser for det enkelte barn og deres familie



De viktigste metodene vi bruker for å løfte frem prosjektet vårt, er lek, musikk og estetiske uttrykk. Med disse metodene fremmer og ivaretar vi språkinnlæring, relasjonsbygging, fellesskap og ny kunnskap.

Leken er vårt viktigste redskap i hverdagen. Temaer i prosjektarbeidet lekes, formes, danses, synges og dramatiseres.

Vi oppfatter prosjektarbeidet som en utøvende aktivitet og samværsform der barn og voksne deltar utfra sine forutsetninger. For oss handler lek og de estetiske uttrykk først og fremst om uttrykks glede, fellesskap og mangfold. Dette er et felles språk der alle kan delta uavhengig av verbalt språk og kompetanse. Dette åpner for positive relasjoner og er en døråpner inn i fellesskapet.

Den enkelte avdeling velger hver høst sitt fordypningstema som de jobber med på ulike måter. Om våren blir temaene presentert i barnehagen med egen utstilling og på barnehagens årlige konsert for familie og venner. Dette året fortsetter vi å ha et spesielt fokus på livsmestring i det 21 år hundrede og bærekraftig utvikling. Les mer på side 14.

Vi er med på et prosjekt i Bergen kommune som kalles «bybonden». Vi har fått ulike planter, vekster og utstyr. Vi skal kurses om hvordan vi kan lykkes med å holde liv i plantene gjennom året, og om hva som egner seg til å plante i plante kasser og små hager. Dette blir et spennende prosjekt som alle barna skal være med på gjennom året.

Vi har årlig et musikalsk samarbeid med Bergen internasjonale kultursenter. Vi deltar på musikalske treff hos dem, og vi benytter lokalene deres til ulike arrangement gjennom året.

Vi samarbeider også med Domkirkehjemmet. Vi besøker de gamle som bor der, synger for dem eller bare prater. De setter stor pris på besøk av barna våre, og vi får kose oss med vafler, is og saft når vi kommer på besøk.



1.3 Kjerneverdier

«Verdiene gir retning for det pedagogiske arbeidet og samhandlingen med barn og foresatte.»

- Se barnet
- Varme
- Inkluderende

1.3.1 Ser barnet

«Vi ser det enkelte barns egenverdi. Barnet gis gode betingelser for læring og utvikling basert på vår anerkjennende væremåte.»

- Hvert barn skal føle seg verdifullt!
- Hvert barn skal få oppleve vennskap i en trygg hverdag
- Hvert barn skal oppleve en hverdag med humor, glede, gode opplevelser og nær tilhørighet til byen vår

1.3.2 Varme

«Vi gir barnet omsorg og trygghet. I møte med barn skal vår hjertevarme gi næring og vekstmulighet.»

- Vi skal se og ta vare på barns egenverdi
- Vi skal anerkjenne barns følelser
- Vi skal møte barna med en anerkjennende holdning og væremåte

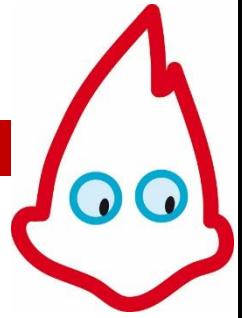
1.3.3 Inkluderende

«Vi skaper gode relasjoner, der alle barn blir sett og bekreftet. Det enkelte barn skal oppleve gleden av å tilhøre små og store fellesskap.»

- Vi skal møte barn på en likeverdig og respektfull måte.
- Vi skal gi alle barn opplevelse av å være betydningsfull i fellesskapet
- Vi skal løfte frem og vise mangfoldet i barnegruppen
- Vi skal legge til rette for fellesskapsopplevelser for det enkelte barn og barnas familier

2.0 Livsmestring for det 21. århundre

– medvirkende barn i lek og læring



2.1 Tilknytning

HOVEDMÅL:

- Hvert barn skal oppleve at barnehagen fremmer dets psykiske og fysiske helse
- Hvert barn skal oppleve lyst til å lære og evne til å mestre livet

DELMÅL: Vi skal legge til rette for:

- At omsorgspersonene er sensitive ovenfor barnets signaler
- At omsorgspersonene er trygge og stabile
- At barnehagen har positiv effekt på barna

FOR Å NÅ MÅLENE VÅRE SKAL PERSONALET:

- Gi livskvalitet her og nå.
- Forstå barnets egenart
- Gi beskyttelse, trøst til barnet
- Gi omsorg på barnets premisser
- Skape trygghet og gi støtte til sosialt samspill
- «Ruste» barnet til å møte motgang og krav i livet.
- Reagere raskt og adekvat på barnets handlinger
- Være emosjonelt tilgjengelig når barna trenger dem
- Være lydhør for barnas signaler
- Vise nærhet og ha regelmessig og intensiv kontakt
- Være sensitiv og møte barnet med ømhet og innlevelse

En liten hånd søker en stor. Kan du se at jeg er her? Ut i verden for å møte meg selv og andre. Hvis jeg vet at hånden din er der når jeg trenger den- tør jeg gå. Jeg beveger meg bort fra deg i stadig større sirkler.

«Det er like farlig for et lite barn å falle ut av den voksnes tanker som å falle ut av den voksnes armer.»
Donald Winnicot

2.2 Lek

HOVEDMÅL:

- Vi vil skape et inkluderende lekemiljø som speiler mangfoldet, kompetansen og Markens urbane særpreg!

DELMÅL: Vi skal legge til rette for:

- Tid og ro til lek
- Voksne som støtter og inspirerer til lek
- Opplevelser som gir impulser til lek
- Mangfold og variasjon i leken
- Vennskap, gode relasjoner og samspill.

FOR Å NÅ MÅLENE VÅRE SKAL PERSONALET:

- Ta ansvar for at barn utvikler gode relasjoner
- Lære barna «å forhandle»
- Igangsette lek
- Være lekne voksne
- Tilrettelegge til lek
- Fleksibilitet
- Lære barn nye leker
- Skape romløsninger som gir muligheter for variert lek
- Leke på barnas premisser
- Gi barna eierskap til lek
- Lære barna å vise hensyn og ta vare på leker og ting

Skal vi være venner, skal vi leke sammen du og jeg? Å gå alene,- det er så kjedelig synes jeg.

Kan vi være venner, kan vi leke sammen du og jeg.

Kom og rekk meg hånden, så går vi sammen på vår vei

Å være venner, å holde hender, det er sånn at du kjenner det er godt!



Leken er et viktig redskap for prosjektarbeidet. Nytt tema blir presentert gjennom dramalek, der barna blir trukket med og involvert.

Videre prosesser skjer i hverdagen gjennom engasjerte barn og voksne som ser og lytter til hverandre. Ny kunnskap kommer naturlig gjennom utveksling av ideer og uttrykk.

2.3 Læring

HOVEDMÅL:

- Vi vil skape en mangfoldig læringsarena der barna får bruke lek, kreativitet og nysgjerrighet for å tilegne seg mer kunnskap!

DELMÅL: Vi skal:

- Løfte frem barnets eget uttrykk
- Fremme individuell læring.
- Legge til rette for mestringsopplevelser
- Styrke selvfølelsen.
- Være oppmerksom på at barn er sosiale aktører som bidrar til egen og andres læring.
- Bidra til at barna forstår at dagens handlinger har konsekvenser for framtiden

FOR Å NÅ MÅLENE VÅRE SKAL PERSONALET:

- Følge opp barnas innspill og interesser
- Utnytte personalets kompetanse, interesser og «styrke».
- Gi varierte opplevelser
- Støtte og veilede gjennom hele barnehagedagen.
- Være bevisst læringspotensialet i alle daglige situasjoner.
- Tilrettelegge for små grupper.
- Tilby kvalitet hver dag!



2.4 Barns medvirkning

HOVEDMÅL:

- Vi vil gjennom impulser fra det enkelte barn skape en barnehagehverdag der barna får medvirke og uttrykke seg med alle sine sanser og følelser, tett fulgt opp av kompetente og stabile voksne.

DELMÅL: Vi skal gjennom barnehagedagen:

- Gripe tak i barnas eget repertoar
- Se og ta vare på barnets genuine uttrykk, også der barn uttrykker motstand og uenighet.
- Skape tid og rom for at barnas ønsker og følelser skal gjenspeiles i våre aktiviteter.

FOR Å NÅ MÅLENE VÅRE SKAL PERSONALET:

- Lytte til barnet
- Justere seg etter barnet
- Løfte frem barnesamtaler
- Reflekter over barnets innspill i alle møtefora.
- Bruke observasjon for å få info om barnas interesser.
- Sette grenser uten å krenke! – avvise handling, ikke person!
-



2.5 Vennskap og felleskap

HOVEDMÅL:

- I Marken barnehage skal alle barn få en venn og være en venn.

DELMÅL:

- Barna skal føle seg verdsatt og sett
- Barna skal få troen på seg selv og andre.
- Barna skal både føle og oppleve at barnehagen er et trygt og godt sted å være.
- Barna skal lære å se/ tenke på andre og ikke bare seg selv
- Gjennom vennskap motvirkes mobbing og utestengelse
- Barna skal gjøre erfaringer med å gi omsorg og ta vare på omgivelsene og naturen.

FOR Å NÅ MÅLENE VÅRE SKAL PERSONALET:

- Fokusere på vennskap og lek
- Fokusere på fellesskap og inkludering
- Gi barna en opplevelse av mestring og å «bli tatt på alvor»
- Støtte barna i å sette egne grenser
- Støtte barnas initiativ til samspill
- Reflektere over egne og andres følelser.
- Stanse uheldige samspillsmønstre og krenkelser, og ha nulltoleranse for mobbing og diskriminering.



2.6 Mangfold

HOVEDMÅL:

- Vi vil skape et fellesskap der mangfoldet i Marken barnehage fremmer trygghet i barnas liv!

DELMÅL:

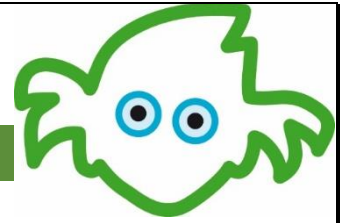
- Vi skal skape en hverdag der rausket råder og som gir plass til alles uttrykk.
- Vi skal skape gode relasjoner og samspill mellom barna.
- Vi skal la hverdagen eksponere mangfoldet i språk, kultur og individuelle forutsetninger.

FOR Å NÅ MÅLENE VÅRE SKAL PERSONALET:

- Være rausere, åpne og tydelige voksne.
- Være aktive med i lek og samspillsituasjoner med barna.
- Bidra til å etablere positive relasjoner mellom barna.
- Legge til rette for og ivareta vennskap.
- Skape undring, nysgjerrighet og glede overfor forskjeller og likheter



3.0 Barnehagens tema/prosjekt



3.1 Fagområder

I kommende år vil fortsatt «livsmestring og bærekraft», være tema i prosjektarbeidet. Mer konkrete tanker skal utarbeides i høst sammen med barnegruppen.

Med denne skissen ønsker vi å illustrere at alle fagområdene i rammeplanen vil bli knyttet sammen i prosjektarbeidet.

KUNST, KULTUR, KREATIVITET

Vi vil gi barna varierte kunst og kulturopplevelser

Vi vil tilrettelegge for at barna kan bearbeide inntrykk og følelser gjennom lek, samtaler og skapende aktiviteter, der gjenbruk og «verdiløst materiale» får ny verdi.

Ta i bruk ulike teknikker i lek/drama, forming, dans og musikk

Skape rom for og synliggjøre barnas kreativitet og kompetanser

NATUR, MILJØ, TEKNOLOGI

Gode fellesopplevelser året rundt, der barnehagen

tilrettelegger for lek, læring, opplevelser og utforsking omkring naturens mangfold og kretsløp

Enkle fysiske eksperimenter

KOMMUNIKASJON, SPRÅK, TEKST

«Vi skal ut og høste

høste av vår jord

Fine ord vi hører

der hvor menneskene bor.»

Les mer under neste avsnitt

HJERTEBANK FOR jorden og barnas fremtid

ANTALL, ROM OG FORM

matematisk kompetanse gjennom lek, eksperimentering og hverdagsaktiviteter

Les mer under neste avsnitt

ETIKK, RELIGION, FILOSOFI

Ta barnas tro og spørsmål på alvor

Markere barnas merkedager og ulike høytider

Skape rom for opplevelser, undring og gode samtaler

Vise respekt og anerkjennelse for enkeltmenneske

Lære toleranse overfor medmennesker

Respektere og ta vare på naturen og være bevisst egne verdier, holdninger og handlinger.

Skape vennskap og forståelse på tvers av alder, kjønn, bakgrunn og funksjonsevne.

NÆRMILJØ OG SAMFUNN

Vi vil hjelpe barnet i å oppdage og utforske nærmiljøet

Styrke barna mulighet til et fordomsfritt møte med verden utenfor familien

Vi vil utvikle barnets forståelse for at egen deltagelse påvirker fellesskapet, jorden og barnas fremtid.

KROPP, BEVEGELSE, HELSE

- Vi vil at barnet skal utvikle positiv selvoppfatning:
 - Gjennomtenkt dagsrytme, gode matvaner, god hygiene, varierte bevegelser, kroppsbeherskelse, mestring
- Kunnskap om kortreist mat og sesongvarer.
- Glede og trivsel gjennom gode opplevelser i fellesskapet

3.1.1 Språk som basiskompetanse

HOVEDMÅL:

- Vi vil aktivt støtte barnets språklige utvikling og løfte frem deres sosiale kommunikasjon og medvirkning!
- Vi vil skape og tilrettelegge for et godt språkmiljø i barnehagen

DELMÅL:

Vi skal legge til rette for opplevelser som:

- Gir varierte sanseinntrykk
- Videreutvikler begrepsforståelse og ordforråd.
- Styrke barnets språkutvikling gjennom lek, positive relasjoner og samhandling.
- Bruke språket til å uttrykke følelser, tanker og meninger
- Lære barna at språket kan være med å løse konflikter, forhandle
- Bruke estetisk uttrykksformer som ” felles språk”, allerede før barna har utviklet norsk som talespråk.

FOR Å NÅ MÅLENE VÅRE SKAL PERSONALET:

- Bruke språket aktivt i hverdagen.
- Bevisst på språk i rutinesituasjoner
- Gripe øyeblikket til den gode barnesamtalen.
- Bruke lek, rim, rytme, drama og bevegelse og forming.
- Lese bøker sammen med barn enkeltvis og i gruppe.
- Vise engasjement og glede for barnas ulike ideer og uttrykk.
- Etablere barnekultur og tradisjoner



3.1.2 Matematisk kompetanse

HOVEDMÅL:

- Vi vil styrke barnas matematiske kompetanse gjennom lek, eksperimentering og hverdagsaktiviteter!

DELMÅL:

Vi skal:

- Leke med tall og former.
- Utvikle evnen for romforståelse, retningsans og lokalisering.
- Erfare størrelse og mengde gjennom sortering og sammenligning.

FOR Å NÅ MÅLENE VÅRE SKAL PERSONALET:

- Aktivt bruke byrom og natur, der antall, størrelser og former har visuell effekt og interesse. Viktige arenaer når vi vil introdusere begreper som avstand, dybde, retning, mengde og tid.
- Aktivt bruke enkle fysikk eksperimenter
- Gjenbruk av materialer
- Tilrettelegge for bruk av sanger og eventyr med fokus på matematiske begreper.
- Inspirere og motivere barna til bruk av musikk, dans og bevegelse som fremmer romforståelse



3.2 Digitale verktøy

HOVEDMÅL:

- Vi vil styrke barna og personalets forutsetninger for å nyttiggjøre seg digitale verktøy på en etisk og bærekraftig måte

DELMÅL:

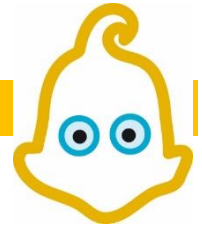
Vi skal:

- La barna oppleve at digitale verktøy kan være en kilde til lek, kommunikasjon, bearbeiding av opplevelser og innhenting av kunnskap
- La barna delta i bruk av digitale verktøy
- Bruke digitale virkemidler som en skapende kraft for barna
- Samarbeide, utvikle vennskap, bruke språket til å uttrykke sine ønsker

FOR Å NÅ MÅLENE VÅRE SKAL PERSONALET:

- Være aktive sammen med barna
- Støtte opp om barnas læringsmuligheter
- ved å utforske, leke, lære og selv skape noe gjennom digitale uttrykksformer
- Erfare de digitale muligheter sammen med barn

4.0 Barnehagen som lærende organisasjon



Barnehagenes praksis bygger på de ansattes kunnskap og erfaringer om barn. Vi er opptatt av og hele tiden sikre at de ansatte får ny kunnskap innenfor barnehagefeltet gjennom intern og ekstern opplæring. Våre lederteam følger Bergen kommunes lederopplæringsprogram der vi får kjennskap til ny forskning og kunnskap. Dypdykk i aktuell faglitteratur på ledermøter.

4.1 Barnehagens utviklingsarbeid

«Hjertebank» - for jorden og barnas framtid

er utgangspunkt for temaarbeid og utviklingsarbeid med barna i kommende barnehageår. Med dette som utgangspunkt, har vi gjort valg og prioriteringer også for de voksnes utviklingsarbeid

MÅL:

- Styrke vår egen kunnskap om bærekraftig utvikling.
- Se nøye på egen praksis og gjennomføringsevne på området.
- Inspirasjon og ekskursjoner.



FOR Å NÅ MÅLENE VÅRE SKAL PERSONALET:

- Være aktiv og tydelig, se og høre barna.
- Jobbe målbevisst med å tydeliggjøre prosjektet for barna.
- Anvende anerkjennende kommunikasjon
- Være bevisst sitt ansvar om å være rollemodeller og initiativtakere.

4.2 Dokumentasjon, vurdering og oppfølging

4.2.1 Dokumentasjon

MÅL:

Skape sammenheng i arbeidet – mellom det som er planlagt, det som er utført og det videre arbeidet.

FOR Å NÅ MÅLENE VÅRE SKAL PERSONALET:

- Dokumentere vårt arbeid underveis og i hovedsak benytte oss av praksisfortellinger. Disse kan være både muntlig og skriftlig.
- Avdelingene skal drøfte fremdrift og utfordringer aktivt i møter og diskusjon.
- På ledermøter og personalmøter skal dokumentasjon være sentralt. Vi skal sammen se på faglitteratur og forskning innenfor området. Vi vil prøve å knytte til oss en aktuell foreleser, kurs etc.
- Barn og voksne skal benytte fotografering og bildebehandling aktivt. Dette skal vi vise med bilder på vegg og bruk av infoskjerm til hverandre og foresatte.

4.2.2 Vurdering

MÅL:

Vi skal jevnlig vurdere vårt arbeid og sikre at det er god progresjon i arbeidet.

FOR Å NÅ MÅLENE VÅRE SKAL PERSONALET:

- Avdelingspersonalet skal ha minst en skriftlig praksisfortelling ukentlig, som tas opp til vurdering og drøfting på avdelingsmøte, Praksisfortellingene skal omhandle en opplevelse der språk, vennskap, konflikt eller en relasjonssituasjon er sentralt.
- Praksisfortellingene gjentas på ledermøter til ny forståelse og refleksjon.
- På ledermøtene skal det ukentlig settes av tid til å drøfte utvikling og progresjon i utviklingsarbeidet.

4.2.3 Oppfølging

MÅL:

«Nå ut på vingene» Sikre at alle ansatte får nødvendig kunnskap.

Vi er en liten organisasjon, og det er enkelt å nå alle ansatte med informasjon og veiledning. Avdelingsmøter og ledermøter er sentrale ukentlige møter- og diskusjonsarenaer.

Tiltak planlegges og iverksettes etter drøfting og refleksjon. Hvem som skal utføre tiltakene må avklares underveis. Pedagogisk leder og styrer har hovedansvar for at tiltak blir iverksatt og evaluert.

4.3 Barn og foreldres medvirkning i utviklingsarbeidet

MÅL:

Vi vil legge vekt på å finne gode måter å informere og involvere barn og foreldre i utviklingsarbeidet.

FOR Å NÅ MÅLENE VÅRE SKAL PERSONALET:

- Benytte barnesamtaler og samlingsstunder for å sikre at barnas synspunkter kommer til uttrykk.
- Ha daglig fokus på den gode samtale ved henting og levering.
- Bruke foreldresamtaler - lytte til den enkeltes mening. Hvilken kunnskap har de om bærekraftig utvikling?
- Presentere prosjektet på foreldremøte. Lytte til innspill og erfaring fra foresatte.



Vi ser frem til et nytt spennende år i barnehagen.

TAKK for at vi får lov til å bli kjent med
ditt barn!



I. Barnesyn og læringsyn

Barnesyn

Rammeplanen slår fast at barnehagen skal ha en helhetlig tilnærming til barnas utvikling. Berit Bae understreker at å møte et barn som subjekt, styrker deres mentale helse og selvfølelse.

Vårt barnesyn er godt forankret i FNs barnekonvensjon. Den er innlemmet i norsk lov, og vi ser den røde tråden fra denne, via lov om barnehager med forskrifter, til Rammeplan for barnehage og til Bergen kommunes Kvalitetsutviklingsplan «Sammen for kvalitet».

Vi er opptatte av å skille mellom likhet og likeverd. Vi er alle likeverdige, men ikke like. For å hjelpe barn i deres utvikling, må vi derfor behandle dem ulikt. Vi ser at jo mer forskjellig barn utvikler seg til å bli, og jo mer vi kan bidra til at de finner sin egen identitet/egenart, jo bedre fungerer de sammen i gruppe.

Gregory Bateson (Britisk kommunikasjons teoretiker (1904-1980)) peker på at læring, vekst og utvikling skjer i samspill mellom deler av en helhet, ingenting kan ses isolert.

For oss i Marken barnehage, innebærer dette at vårt årlige prosjekt gjennom hele barnehageåret involverer alle fagområder og øvrige aktiviteter i barnehagedagen. Alle barna blir involvert og bidrar ut ifra sine forutsetninger.

Vårt barnesyn speiler et helhetlig og engasjert forhold til en barnegruppe i endring. Vi imøtekommer hver barnegruppe med et åpent sinn. Disse barna har et annet utgangspunkt enn f.eks. fjorårets gruppe.

Vårt barnesyn tar høyde for et samfunn i endring og «livslang læring i det 21. århundre. Et mangfold av etnisitet og familiestrukturer er eksempel på dagens virkelighet.

Personalets barnesyn er derfor forankret i lang erfaring og kompetanse, men også med en stor åpenhet og ydmykhet i forhold til framtiden og et samfunn i endring.

Læringssyn

Barnehagen gikk fra å høre til under Barne- og familiedepartementet, med hovedvekt på omsorg, over til Kunnskapsdepartementet i 2006. Da ble barnehagen regnet som det første trinnet i barnas utdanningsløp, med et samfunnsmandat styrt av forpliktende rammeverk. Læringsbegrepet i barnehagen ble dermed mer fremtredende.

Samfunnsmandatet vårt inneholder krav om at vi skal gi et tilbud av høy kvalitet, som er tilpasset barnas behov, der de får utvikle seg og lære. Trivsel et nøkkelord, samt samarbeid og samhandling med andre. Vi skal legge grunnlaget for videre danning. Da må vi hjelpe den enkelte til å "utvikle sitt potensiale, for senere å nå sine mål. Vi har tradisjoner for å bygge på mestring, med utgangspunkt i interesser og barnas initiativ.

Derfor vektlegger Marken barnehage å jobbe med årlige prosjekter, nettopp på bakgrunn av barnas initiativ, deres særpreg og uttrykk. Barnas utvikling er drivkraften for progresjon og fremdriften for prosjektet gjennom hele barnehage året.

I Marken barnehage har personale sterkt fokus på at barnet lærer fra det kommer inn i barnehagen om morgenen og til barnet går ut av døren på ettermiddagen. Personalet jobber med en bevissthet rundt det at hverdagens mange gjøremål, her- og nå- situasjoner og generelt de utallige gjentakelsene barnehagedagen tilbyr, er den aller beste arena for barnas læring!



II. Pedagogisk relasjonskompetanse

Pedagogisk relasjonskompetanse dreier seg om å forstå og samhandle med de mennesker vi møter på en god og hensiktsmessig måte. Personalet må kunne se, forstå og justere seg til hvert enkelt barn, og være bevisst sine egne holdninger, integritet og profesjonsutøvelse. I samspill med barn er det alltid den voksne som har ansvar for kvaliteten i samspillet.

Forutsetningen for å fremme og utvikle en god relasjonskompetanse er at den voksne kjenner seg selv, er bevisst egne holdninger og verdier, har evne til å forstå den andres opplevelse og hva som skjer i samspillet mellom dem. Den ansatte må være bevisst sin egen profesjonsutøvelse og profesjonsetikk.

Personalets refleksjonsevne og fagpersonlige kompetanse er en grunnleggende forutsetning for barns utvikling.

En viktig del av profesjonell relasjonskompetanse er å kunne kommunisere på en måte som gir mening, som ivaretar den overordnede hensikt med samhandlingen, og som ikke krenker den andre part (Røkenes og Hansen 2002)

Mennesker med høy bevissthet om egen væremåte er mer sensitive for sosiale signaler og tilpasser lettere egen atferd til situasjoner og forventninger (Snyder 1997).

Ansattes møte med enkeltbarn og barnegruppen er den viktigste byggesteinen i et bærekraftig psykososialt barnehagemiljø. Barna skal tas på alvor, bli lyttet til, få bekreftelse på egne tanker og følelser, skal anerkjennes og motiveres for læring og utvikling av tillit til seg selv og andre.

Personalet gir ros og annerkjennelse til barna. Vi har et felles fokus med barna, som gir mening til barnas ulike opplevelser. I Marken barnehage, som er liten og nær, har vi en unik mulighet til å se, støtte, gi trøst og omsorg til hvert enkelt barn. Vi setter positive grenser når noe ikke er akseptabelt.



Personalet skal se barnet og møte det med en varm og inkluderende holdning som til enhver tid er til det beste for barnet og barnehagegruppen. I vår barnehage har vi mange barn fra ulike kulturer. Noen familier er nyankommet til landet, noen har begrenset nettverk mens andre har vært her i flere generasjoner. Nettopp fordi vi er «liten og nær» oppnår vi raskt en god relasjon til denne brukergruppen.

Pedagogisk relasjonskompetansen er en forutsetning for å skape det gode grunnlaget for livslang læring i det 21. århundre, og i Marken barnehage skal vi ha høy kvalitet på arbeidet med dette området.

III. Danning gjennom omsorg, lek og læring

DANNING

Danning er det som skjer i barnets samspill med verden rundt seg. Det er en prosess som skjer gjennom hele livet. Gjennom danningen overføres verdier, normer, tanker og handlings- og uttryksmåter.

Danning er både en prosess der voksne leder og veileder neste generasjon, men også en prosess som foregår i barnet selv. Det handler om blant annet å utvikle evne til å reflektere over egne handlinger og væremåter. Inntrykkene barna får i dette samspillet skaper refleksjon i barnet, hvor det prøver å tolke hendelsene ut ifra sitt ståsted.

Danning bygger på erfaringer. Erfaringene omfatter alt hva et menneske aktivt gjør og opplever.

Det handler om å bli seg selv sammen med andre, hvordan man blir formet som menneske og forstå hvem man selv er.

Alle barn må møtes og forstås ut fra egne forutsetninger, ønsker og behov. De ansatte må se barna som individer med tanker, følelser og intensjoner, som forsøker å skape mening i den sosiale verden de er en del av.

Hvert barn skal se seg selv som et verdifullt medlem av et større fellesskap.

Barnehagen er en viktig arena for barns dannelses prosess gjennom omsorg, lek og læring.

OMSORG

Barns trivsel og læring er prisdelt følelsen av trygghet. Derfor kommer omsorg alltid i første rekke. For å få trygge barn, er vi avhengig av at kompetente og sensitive voksne gir barna den omsorgen de har behov for.

Hverdagen i Marken barnehage skal være preget av omsorg, der personalet er oppmerksomme og åpne for det unike hos hvert barn, i situasjonen og i gruppen. Omsorgen kommer til uttrykk i alle situasjoner i løpet av dagen og er en viktig forutsetning for barns utvikling og læring. Når man vet hvor man kan finne et fang for trøst og trygghet, er det lettere å ta sjanser, kaste seg inn i leken og gjøre nye erobringer.

Hensikten er at alle barn skal føle seg trygge og godt ivarettatt, og at vi i personalet finner veier å balansere humor og raushet med faste rammer og tydelig grensesetting. Omsorgen tar ulike former for ulike barn i ulike aldre – et fang å sitte på, trøst når man faller og slår seg eller tydelig grensesetting er alle eksempler på god omsorg.

Engasjerte voksne som viser at de bryr seg om det enkelte barn skaper trygge og selvstendige barn med god selvtillit.

LEK

Vi i Marken barnehage vil skape et inkluderende lekemiljø som speiler mangfoldet, kompetansen og Markens urbane særpreg.

Leken har en stor og viktig plass i hverdagen i Marken barnehage. I leken foregår de største læringsprosessene, og gjennom leken utvikles både kroppslige ferdigheter og språklig kompetanse.

Leken er også viktig for utvikling av barnets selvbylde, selvfølelse og sosial kompetanse.

Her lærer barnet å forholde seg til andre gjennom sosiale koder.

For å oppnå god lek og læring, spiller personalet en avgjørende rolle.

Det er de voksnes ansvar å se til at alle trives i leken og får delta ut fra sine forutsetninger. Dette er viktig for å sikre at alle barn får mulighet til å utvikle seg i lek og etablere vennskap.

Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne.

Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek – alene og sammen med andre.



LÆRING

Barn lærer i samspill med andre. De lærer gjennom utforskning av omgivelsene. De lærer hele tiden i formelle og uformelle læringssituasjoner. Læring i barnehagen er nært knyttet til lek og omsorg, og læringen er preget av kvaliteten på relasjonen.

Barnehageloven sier at barn skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang i barnehagen. Barnehagen skal støtte barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær og gi utfordringer med utgangspunkt i barnets interesse, kunnskaper og ferdigheter.

I Marken barnehage skal vi gi barna grunnleggende kunnskaper og kompetanse på mange områder, både språklig, kroppslig, sosialt, kulturelt og emosjonelt. Personalet har ansvar for å tilrettelegge for et godt læringsmiljø i barnehagen. Vi skal være forskende, imøtekommende og undrende sammen med barna. Vi skal ha et aktivt forhold til barnas læringsprosesser.

For at barn skal lære må de trives, være trygg og få utfordringer som passer til nivået de er på. Vi skal gi barna tro på seg selv i møte med nye utfordringer.

IV. Progresjon i barnehagens pedagogiske innhold

De fleste barn går i barnehagen i 5 år. I løpet av denne tiden skjer den største utvikling og læring for et menneske. Med progresjon menes fremgang, fremskritt og utvikling.

Barn utvikler seg i forskjellig takt på ulike områder. De er ulike, noen lærer fortere enn andre. Vår oppgave er å møte barnet på det nivået de befinner seg i.

Barn skal oppleve mestring, samtidig som de får utfordringer til å lære nye ting og opparbeide god selvfølelse. Det er viktig at vi støtter barnets nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær.

I Marken barnehage mener vi at progresjonen skal følge barnet og ikke en bestemt alder. Utvikling hos barn følger ikke ”en trapp oppover”, men er mer som et puslespill. Det betyr ikke noe i hvilken rekkefølge du legger brikkene på. På bakgrunn av vår kompetanse og erfaring må vi stadig observere og dokumentere hvor barnet er i sin utvikling, og tilrettelegge for det enkelte barns utvikling



V. Overganger

a. Tilvenning i barnehagen

God tilrettelegging når barn og foresatte møter barnehagen for første gang er avgjørende for at både barn og foresatte skal trives og kjenne seg trygg og trives med sin nye hverdag i barnehagen.

Før barnet starter i barnehagen får foresatte tilsendt informasjonsskriv om oppstart og tilvenning. Ved oppstart er det forventet at dere foresatte er til stede de første dagene. Deretter avtales det sammen med primærkontakt den videre tidsplan for tilvenningen.

Innen 1-2 uker får dere tilbud om en oppstart-samtale med pedagogisk leder, og han/hun vil i forkant gi dere opplysning hva samtalen omhandler.

Når barnet starter i barnehagen vil de få sin «primærkontakt». Det vil si at det er en av personalet som har et spesielt ansvar for å følge opp barnet i tilvenningsperioden, for å etablere en nær relasjon med det, og mellom hjemmet og barnehagen.

Primærkontakten vil bli barnets trygge base til det er trygt nok til å forholde seg til flere. For å styrke barnets trygghet i møte med barnehagen kan barnet ha med seg kosedyr, teppe, smokk etc.

Vi ønsker at foresatte tydeliggjør at de sier farvel til barnet når de går.

Det at barnet gråter når mamma eller pappa går, er en sunn reaksjon. Primærkontakt vil gi barnet rikelig med omsorg, og snakke med barnet om mamma og pappa.

Vi har lav terskel for å ringe foreldre i tilvenningstiden, også for å fortelle at alt går bra! Foreldre kan også ringe avdelingen, når dere måtte ha behov for det.

b. Overganger og sammenheng innad i barnehagen

Vi er en liten barnehage, og allerede samme høst som barnet starter i barnehagen vil de være med på besøk til den andre avdelingen. Vi har felles sangstund med begge avdelinger hver fredag, og her møter de barn og voksne på hele huset.

I månedene før barnet skal skifte avdeling er det mye på besøk på den andre avdelingen.

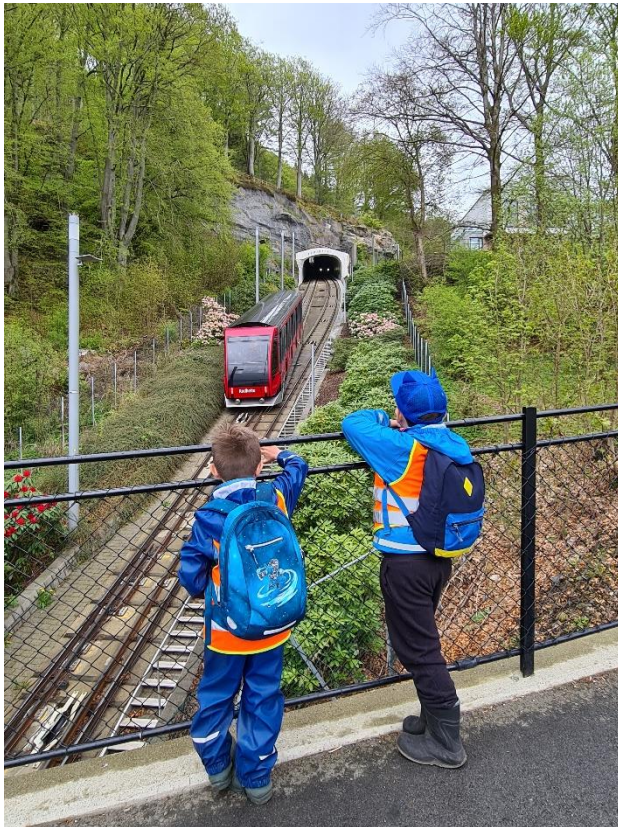
Når barnet starter på ny avdeling er de allerede godt kjent. I tillegg til dette har vi plan om at de har med seg en fast ansatt fra småbarnsavdeling til ny avdeling. Da vil en av de faste på stor avdeling starte nytt år på liten avdeling. Dette øker tryggheten for barna.

Dette barnehageåret gjør vi likevel ingen endringer, grunnet personalmessige hensyn.

c. Samarbeid og sammenheng med skolen

De fleste barna som går i Marken barnehage skal begynne på Christi Krybbe eller Møhlenpris skole, men vi kan ha så mange som 10 ulike skoler å samarbeide med. Bergen kommune har utarbeidet en egen brosjyre som omhandler overgangen fra barnehage til skole. Dette for å kvalitetssikre at overgangen skal bli best mulig for alle barna. Dere finner den her:

https://www.bergen.kommune.no/bk/multimedia/archive/00244/Plan_for_samarbeid_244247a.pdf



Vi skal

- Sikre at nødvendig informasjon blir formidlet i samarbeid med foreldre til barnets beste.
- Gjennomføre overføringsmøter med de fleste skolene, og alltid når det er viktig informasjon som må deles.
- Gjennomføre skolebesøk med barnehagen
- Forberede barna ved å inspirere og motivere for samspill, turtaking, dialog, lytte til hverandre, konfliktløsning. Dette er viktig i hverdagen og ved skolestart
- Være lydhør for barnas tanker om skole og skolestart.

VI. Foreldremedvirkning

Vi vil legge tilrettelegge for at vi sammen jobber for barnas beste og sikre et gjensidig samarbeid mellom barnehage og hjem!

Marken barnehage er en liten barnehage og vi har veldig gode forutsetninger for å ha en god samtale med dere foresatte ved henting og levering av barna i barnehagen. Spesielt i tilvenningsfasen vil vi vektlegge tid til samtale og foreldremedvirkning.

Barnehagen tilbyr oppstartsamtale ved oppstart og en eller to samtaler gjennom året. Ved spesielle behov kan dere foresatte eller personalet be om flere samtaler.

Vi inviterer hver høst til foreldremøte med rom for innspill og problemstillinger. Da har vi fokus på samarbeid, psykososialt miljø, forventninger og rammer. På vårsemesteret kan det være aktuelt med et foreldremøte basert på et spesielt tema.

Alle dere foresatte er sammen barnehagens foreldreråd. På foreldremøte om høsten velger dere 2 representanter fra hver avdeling. Foreldrerepresentanter representerer dere foresatte, og kan kontaktes dersom dere ønsker å diskutere noe ved barnehagen. De tar imot innspill fra dere og kan velge å ha egne foreldrerådsmøter eller arrangere aktiviteter med barna.

De 4 foreldrerepresentantene velger 2 som skal sitte i barnehagens styre (**Samarbeidsutvalget**). De 2 andre vil være vararepresentanter til styret. Samarbeidet skal først og fremst ivareta samarbeidet mellom barnehagen og foreldrene, og er ifølge forskriftene til barnehageloven et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ for partene som på ulike måter har et ansvar for drift og innhold. Samarbeidsutvalget er bl.a. med på å fastsette årsplan for barnehagen.

Barnehagen inviterer dere foresatte til å delta i barnehagen på ulike måter. Dette kan være

- Invitasjon om å delta i kvalitetsarbeid og kvalitetsoppfølging
- ulike tilstelninger gjennom året. For eksempel «bli kjent fest» om høsten, foreldrefrokoster eller ettermiddagskaffe, høytidsmarkeringer, konserter mm

Barnehagen skal alltid ha en lav terskel for å ringe foresatte og samarbeide

- dersom barna er syke eller uopplagte.
- om «vanskelige» tema

VII. Bærekraftig utvikling

«Bærekraftig utvikling handler om at mennesker som lever i dag, får dekket sine grunnleggende behov uten å ødelegge fremtidige generasjoners mulighet til å dekke sine. Det handler om å tenke og handle lokalt, nasjonalt og globalt. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå at dagens handlinger ha konsekvenser for fremtiden.» Rammepplanen 2017

Å gjøre barna rustet for fremtiden er en del av barnehagens samfunnsmandat. Det å forstå at egne handlinger kan ha konsekvenser for fremtiden er en del av den læringen som skal foregå i barnehagen. Barna skal få naturopplevelser og bli kjent med naturen og dens mangfold.

Bærekraftig utvikling er ett overordnet begrep, hvor det i barnehagen handler om de ulike læringssituasjonene i barnas hverdag- i leken, i møtene(relasjoner) og ute i naturen. Det handler om å lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen, og videre få en økt forståelse av hvordan egne handlinger påvirker omgivelsene.

Verdiene som omsorg, engasjement og respekt er ett holdningsarbeid som tar tid og som jobbes med kontinuerlig.

Hva gjør vi i Marken barnehage:

- Gir barna positive opplevelser i naturen gjennom hele året.
- Voksne som er undrende og utforskende sammen med barna.
- Lære barna å ta vare på leker og utstyr, både inne og ute.
- Kildesortering. Barna sorterer restavfall, plast og papir i egne beholdere.
- Vi prøver blant annet å minimere bruken av sko-trekk i gangen.
- Alle barna har fått ett miljø-nett som brukes til å frakte vått og skittent tøy hjem i.
- Vi bruker naturmaterialer i f. eks formingsaktiviteter. På lik linje som med naturmaterialene har «bosset» fått nytt liv i både rollelek, tumlelek og formingsaktiviteter.
- Vi dyrker planter, blomster og grønnsaker – fra jord til bord. Her har vi epletrær, rips- og solbærtre.
- Vi setter poteter og gulerøtter om våren. Dette blir høstet om høsten, og vi lager de deiligste retter fra vår egen hage.



- Vi fokuserer på vennskap. Alle barna skal oppleve å ha en venn i barnehagen.
- Vi venter på hverandre, deler med hverandre og har empati for andre.
- Vi utfører vennehandlinger ovenfor hverandre og anerkjenner dem.
- Vi øver på selvstendighet
- Vi bygger selvtillit og selvbilde
- Vi opplever mestringsfølelse
- Vi blir kjent med følelsene våre
- Kroppsbeherskelse, hva klarer jeg med kroppen min?

VIII. Psykososialt barnehagemiljø

Det er forankret i Barnehageloven at alle barn har rett til et trygt og godt barnehagemiljø. I dette ligger det at alle ansatte i barnehagen er forpliktet til å gripe inn når et barn i barnehagen utsettes for krenkelser, og videre at barnehagen skal jobbe forebyggende for å skape et varmt og inkluderende fellesskap.

Under plikten til å sikre at barn og unge har et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø, følger det fire delplikter:

- plikten til å følge med
- plikten til å melde
- plikten til å undersøke
- plikten til å sette inn egnede tiltak

Arbeidet med det psykososiale barnehagemiljøet er et kontinuerlig arbeid som er retningsgivende for barnehagens kvalitetsutviklingsarbeid og grunnleggende for alt vi gjør i barnehagen, både i samspill med barna, samarbeid med foreldre og innad i personalgruppen.

Barnehagen har en lokal handlingsplan for å sikre systematikk i arbeidet med det psykososiale barnehagemiljøet. Handlingsplanen gjennomgås i personalgruppen årlig.

Det psykososiale barnehagemiljøet er videre tema på foreldremøte, foreldresamtaler og i SU ved oppstart av hvert barnehageår.

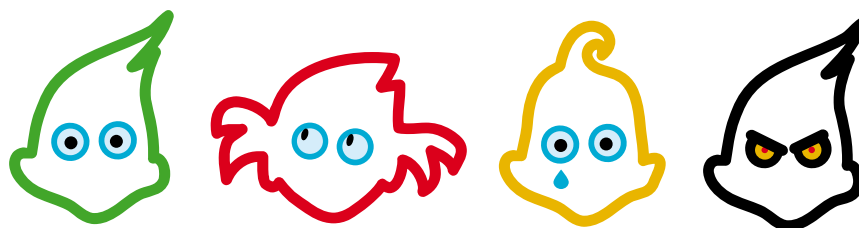


IX. Barns seksuelle helse

Plan for seksuell helse, seksualopplysning og seksualitetsopplæring ble vedtatt av bystyret i april 2019, og er utarbeidet med formål om å sikre en helhetlig innsats for å styrke barn og unges seksuelle helse. Planen peker blant annet på barnehagen som en viktig arena for å sikre kunnskap og nødvendig kompetanse om kropp og seksualitet. Slik kan barnehagen styrke barnas begrepsapparat og danne grunnlag for positive holdninger knyttet til selvfølelse, identitet, egenverd, kropp, følelser og grenser. Videre skapes åpenhet og respekt for mangfold og variasjoner i familieformer og kjønnsuttrykk, noe som kan bidra til å forebygge fordommer og diskriminering.

Grunnlaget for god seksuell helse legges allerede tidlig i småbarnsalder. Bevissthet knyttet til barns seksuelle utvikling og kunnskap om hvordan denne kan komme til uttrykk i lek og atferd, er viktig for å kunne møte dette på en konstruktiv måte. Siden barnehagepersonale og foreldre har et felles ansvar for å ivareta barnets trivsel og utvikling, er det naturlig at barns seksuelle helse også er tema både i foreldresamtaler og på foreldremøter.





MARKEN BARNEHAGE

Kong Oscars gate 55

5017 Bergen

tlf: 55 56 73 55

tlf: avd. Muspelheim (oppe) 55 56 73 56 / 94 53 01 74

tlf: avd. Nivlheim (nede) 55 56 73 57 / 40 92 18 15

E-post:

marken.barnehage@bergen.kommune.no

Barnehagens nettside:

<https://innlogget.bergen.kommune.no/omkommunen/avdelinger/barnehager/marken-barnehage>



**BERGEN
KOMMUNE**